

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permiseunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului

SECȚIA A TREIA

CAUZA GROZA ȘI MARIN ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 21246/03)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

2 iunie 2009

Hotărârea rămâne definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În cauza Groza și Marin împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, *președinte*, Elisabet Fura-Sandström, Corneliu Bîrsan, Alvina Gyulumyan, Egbert Myjer, Ineta Ziemele, Ann Power, *judcători*, și Santiago Quesada, *grefier de secție*,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 12 mai 2009,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 21246/03 îndreptată împotriva României, prin care doi resortisanți ai acestui stat, domnul Romulus Groza și doamna Eugenia Marin („reclamantii”), au sesizat Curtea la 5 iunie 2003 în temeiul art.34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”). În urma decesului domnului Romulus Groza, survenit la 24 iulie 2006, văduva acestuia, doamna Maria Groza, în calitate de moștenitoare, și-a exprimat, la 28 noiembrie 2007, dorința de a continua procedura. Din motive de ordin practic, prezenta hotărâre va continua să îl desemneze pe domnul Romulus Groza ca „reclamant”, cu toate că, în prezent, această calitate ar trebui atribuită moștenitoarei acestuia [a se vedea *Dalban împotriva României* (GC), nr. 28114/95, pct. 1, CEDO 1999-VI].

2. Reclamantii sunt reprezentați de Raluca Bercea, avocată în Timișoara. Guvernul român („Guvernul”) este reprezentat de agentul guvernamental, domnul Răzvan-Horațiu Radu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantii pretind o încălcare a dreptului lor de proprietate garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1, precum și o încălcare a dreptului de a apela la o instanță garantat de art. 6 § 1 din Convenție, ca urmare a neexecutării unei hotărâri judecătorești definitive.

4. La 17 octombrie 2007, Curtea a hotărât să comunice cererea Guvernului. În conformitate cu art. 29 § 3 din Convenție, aceasta a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

5. Reclamantul Romulus Groza s-a născut în 1935 și locuia în Deva până când a decedat în 2006. Reclamanta Eugenia Marin, sora reclamantului, s-a născut în 1937 și locuiește în Timișoara.

6. În 1991, în temeiul Legii fondului funciar nr. 18/1991 („Legea nr. 18/1991”), reclamanții au solicitat restituirea terenurilor care aparținuseră părinților lor, situate în satul Mintia, care făcea parte din comuna Vețel.

7. Prin două certificate din 14 octombrie 1991, comisia locală pentru aplicarea Legii nr. 18/1991 din comuna Vețel („comisia locală”) a recunoscut dreptul de proprietate pentru 3,75 ha fiecărui reclamant, și anume pentru 7,50 ha în total. Prin urmare, comisia județeană din Hunedoara pentru aplicarea Legii nr. 18/1991 („comisia județeană”) le-a acordat acțiuni la o întreprindere agricolă de stat („I.A.S.”), reprezentând echivalentul acestor suprafețe. În 1991 și 1992, persoanele în cauză au primit dividende pentru suprafața totală de 7,50 ha. În 1993, le-a fost refuzată plata dividendelor.

A. Procedura soluționată prin hotărârea rămasă definitivă din 28 aprilie 1995

8. În 1994, reclamanții au sesizat Judecătoria Deva („judecătoria”) cu o acțiune împotriva celor două comisii, solicitând acordarea unor acțiuni la I.A.S., echivalente, pentru fiecare dintre aceștia, cu un teren agricol de 3,75 ha situat în Vețel. Aceștia au solicitat, de asemenea, plata dividendelor pentru anii 1993 și 1994, dar au renunțat ulterior la acest capăt de cerere.

9. Prin hotărârea din 28 aprilie 1995, judecătoria a admis parțial acțiunea și a acordat reclamanților acțiuni la I.A.S., echivalând, pentru fiecare dintre aceștia, cu un teren agricol de 3,45 ha situat în Vețel. Judecătoria a luat act, de asemenea, de renunțarea persoanelor în cauză la plata dividendelor. În urma recursului celor două comisii, această hotărâre a fost confirmată prin hotărârea rămasă definitivă din 9 noiembrie 1995 a Tribunalului Hunedoara („tribunalul”).

B. Demersurile în vederea executării hotărârii din 28 aprilie 1995

10. Prin decizia din 13 februarie 1996, comisia județeană a recunoscut fiecărui reclamant calitatea de acționar la societatea cu capital public Agromicia S.A. Vețel, înființată în 1991 în urma reorganizării I.A.S. și privatizată în 2002 („societatea Agromicia”), pentru o suprafață de 3,45 ha. La 21 și 22 februarie 1996, decizia respectivă a fost comunicată societății respective și primăriei, dar nu a fost urmată de nicio altă măsură privind aplicarea acesteia. Prin urmare, reclamanții s-au adresat de multe ori autorităților pentru a obține executarea hotărârii din 28 aprilie 1995.

11. În urma unei ședințe care a avut loc la sediul Prefecturii Județului Hunedoara („prefectura”), aceasta a solicitat informații din partea Primăriei Vețel („primăria”), care a precizat, la 19 august 1997, că persoanele în cauză erau recunoscute în calitate de acționari la societatea Agromicia pentru 6,90 ha. Cu toate acestea, prefectura a constatat că, prin scrisoarea din 12 septembrie 1996, societatea respectivă menționa că aceștia erau acționari pentru 3,95 ha în 1992-1993 și pentru 1,09 ha în 1994-1995, în timp ce în cursul anilor 1996-1997, aceștia nu au fost confirmați în calitate de acționari și, prin urmare, nu au beneficiat de dividende.

12. Având în vedere aceste informații contradictorii, prin scrisoarea din 1 aprilie 1998, prefectura a solicitat informații suplimentare din partea primăriei.

13. Prin scrisoarea din 7 aprilie 1998, primăria a informat reclamanții și prefectura de faptul că terenurile care aparținuseră părinților acestora se aflau în incinta societății Avicola S.A. Mintia („societatea Avicola”). Potrivit Guvernului, era vorba de o societate cu capital privat (infra pct. 33). Conform anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 212 din 7 aprilie 1995 și anexei nr. 1 la Legea nr. 268 din 28 mai 2001 (infra, pct. 27-28), societatea avea un capital majoritar de stat și fusese înființată prin reorganizarea unei întreprinderi de stat, precum societatea Agromicia.

14. La 28 mai 1998, în urma unei noi audieri a reclamanților, prefectura a solicitat primăriei să adopte măsurile necesare în vederea executării hotărârii din 28 aprilie 1995 și a deciziei din 13 februarie 1996.

15. La 12 august 1998, reclamanții au depus la parchetul de pe lângă tribunal o plângere penală împotriva primarului satului Vețel, pe care îl acuzau de nerespectarea unei hotărâri judecătorești.

16. În cursul anului 1998, aceștia au adresat un memoriu Ministerului Justiției, care l-a transmis prefecturii.

17. La o dată neprecizată, fiecare reclamant a solicitat punerea în posesie pentru o suprafață de 3,45 ha.

18. Prin scrisoarea din 2 martie 1999, primăria a informat persoanele în cauză că terenurile pe care le reclamau se aflau în patrimoniul societății Avicola și că, prin urmare, punerea lor în posesie nu era posibilă.

19. La 31 martie 1999, reprezentanții primăriei și reclamanții au semnat un proces-verbal conform căruia persoanele în cauză au fost excluse de la beneficiul dividendelor la I.A.S. începând cu 1993, în măsura în care terenurile respective erau ocupate de anumite clădiri ale societății Avicola. Reclamanții își reiterează cererea de executare a hotărârii din 28 aprilie 1995. Reprezentanții primăriei au susținut că, în cursul anilor 1995-1996, comisia locală a propus domnului Romulus Groza un hectar de teren pe care îl avea disponibil, iar acesta l-a refuzat, reclamând întregul teren. Aceasta a precizat, de asemenea, că nu mai exista teren disponibil în comună la momentul respectiv, deoarece fusese acordat altor persoane. Prin urmare, primăria s-a declarat în imposibilitatea de a executa hotărârea în cauză.

20. Prin decizia din 14 septembrie 2000, comisia județeană a înscris reclamanții într-un tabel cu persoane având dreptul de a obține despăgubiri, fiecare pentru o suprafață de 3,28 ha, care nu putea fi restituită în natură, în temeiul Legii nr. 1/2000, în măsura în care, potrivit Guvernului, exista un deficit de teren de aproximativ 300 ha la nivelul comunei (infra, pct. 33). Din scrisoarea din 28 noiembrie 2007 reiese că primăria comunicase Guvernului, ca răspuns la cererea de informare, că terenurile care nu puteau fi restituite reclamanților erau situate în intravilan și aveau destinație agricolă.

21. La 1 aprilie și 10 mai 2002, comisia județeană a eliberat reclamanților două titluri de proprietate pentru terenuri situate în extravilan; primul titlu a fost eliberat reclamantului pentru un teren de 1,0918 ha; al doilea, pentru un teren de 1,1003 ha, a fost eliberat reclamantei.

22. La 27 martie 2008, Guvernul a prezentat în anexă la propriile observații o scrisoare trimisă de către primărie domnului Romulus Groza, la 15 decembrie 2005. Prin această scrisoare, primăria îl informa pe reclamant că nu existau rezerve de teren în satul Mintia, dar că un alt sat, Muncelu Mare, dispunea de teren cu destinație de pășunat. Prin urmare, i se solicita acestuia să precizeze dacă opta pentru un astfel de teren sau pentru despăgubiri.

23. Guvernul a precizat în propriile observații că, până în prezent, Comisia Județeană Hunedoara nu a trimis dosarul reclamanților la A.N.R.P., în vederea acordării despăgubirilor recunoscute prin decizia din 14 septembrie 2000.

II. DREPTUL ȘI PRACTICA INTERNĂ RELEVANTE

24. Dreptul și practica internă relevante (inclusiv Legile nr. 18/1991, 169/1997 și 1/2000) sunt descrise în hotărârea *Viașu împotriva României*, nr. 75951/01, pct. 30-49, 9 decembrie 2008.

25. Este, de asemenea, relevant art. 36 din Legea nr. 18/1991, redactat după cum urmează:

„Persoanele ale căror terenuri agricole au fost trecute în proprietate de stat, ca efect al unor legi speciale, altele decât cele de expropriere, și care se află în administrarea unităților agricole de stat, devin la cerere acționari la societățile comerciale înființate [...] din actualele unități agricole de stat [...]

Numărul de acțiuni primite va fi proporțional cu suprafața de teren în echivalent arabil trecută în patrimoniul statului [...]

26. Dispozițiile relevante din Legea nr. 1/2000 se citesc după cum urmează:

ART. 8

„Persoanelor fizice cărora li s-a stabilit calitatea de acționar la societățile comerciale pe acțiuni cu profil agricol sau piscicol, în temeiul art. 36 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, nemodificată, li se restituie în natură suprafețe cu destinație agricolă sau piscicolă de aceeași calitate [...]

ART. 17

„În toate cazurile în care în patrimoniul unităților prevăzute la art. 15 și 16 din prezenta lege nu există suprafețe de teren agricol pentru restituirea integrală a proprietății, se vor acorda despăgubiri pentru diferența de teren neretrocedată.”

27. Este, de asemenea, relevantă anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 212 din 7 aprilie 1995 privind instituirea regimului special de supraveghere economico-financiară la unele regii autonome și societăți comerciale cu capital majoritar de stat. Această anexă include lista societăților comerciale cu capital majoritar de stat care sunt supuse regimului de supraveghere, printre care se află societatea Avicola (pct. 70 din anexa respectivă).

28. Legea nr. 268 din 28 mai 2001 reglementează privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă. Societățile comerciale menționate în această lege sunt cele create prin reorganizarea întreprinderilor de stat. În anexa nr. 1 la această lege sunt înscrise societățile Agromicia și Avicola (pct. 367 și 370 din anexa respectivă).

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSELE ÎNCĂLCĂRI ALE ART. 6 § 1 DIN CONVENȚIE ȘI ALE ART. 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1 LA CONVENȚIE

29. Reclamanții consideră că refuzul autorităților naționale de a executa hotărârea definitivă din 28 aprilie 1995 a adus atingere dreptului lor de a accede la o instanță și dreptului la respectarea bunurilor. Aceștia subliniază că, în pofida acestei hotărâri, nu dețin în prezent decât un hectar de teren, fiecare, din partea părinților, fără să primească nici acțiuni, nici despăgubiri pentru diferența de teren. Reclamanții invocă, în această privință, art. 6 § 1 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1, redactate după cum urmează în părțile lor relevante:

Art. 6 § 1 din Convenție

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] a cauzei sale, de către o instanță [...] care va hotărî [...] asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil [...]”

Art. 1 din Protocolul nr. 1

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

A. Cu privire la admisibilitate

30. Curtea constată că aceste capete de cerere nu sunt în mod vădit nefondate în sensul art. 35 § 3 din Convenție. De asemenea, Curtea constată că acestea nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarate admisibile.

B. Cu privire la fond

31. Guvernul admite că reclamantii aveau dreptul de a obține, ca echivalent pentru cele două terenuri de 3,45 ha fiecare, acțiuni la societatea cu capital public Agromicia și că un astfel de drept se întemeia pe hotărârea rămasă definitivă din 28 aprilie 1995 a Judecătoriei Deva.

32. Cu toate acestea, Guvernul consideră că neexecutarea acestei hotărâri este justificată prin condiții obiective și nu prin atitudinea eronată a autorităților. Astfel, în urma hotărârii respective, comisia județeană a adoptat decizia din 13 februarie 1996, stabilind pentru fiecare reclamant calitatea de acționar la societatea în cauză.

33. După modificările Legii nr. 18/1991 prin Legea nr. 169/1997, 1/2000 și 247/2005, reclamantii au solicitat punerea efectivă în posesia terenurilor care aparținuseră părinților lor. Or, în măsura în care terenurile astfel reclamate erau ocupate de clădirile societății cu capital privat Avicola, comisia locală a realizat punerea fiecărui reclamant în posesia unor terenuri de 1,0918 ha și respectiv 1,1003 ha, prin eliberarea de titluri de proprietate în favoarea acestora (supra, pct. 21). În continuare, Guvernul susține că exista o diferență de 3,28 ha pentru fiecare reclamant care nu a putut fi restituită, ținând seama de faptul că exista un deficit de teren de aproximativ 300 ha la nivelul comunei. Prin urmare, în ceea ce privește această diferență de teren, comisia județeană, prin decizia sa din 14 septembrie 2000, a recunoscut persoanelor în cauză dreptul de a primi despăgubiri (supra, pct. 20).

34. Guvernul consideră că mecanismul prevăzut de Legea nr. 10/2001, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 247/2005, privind crearea unui fond de despăgubiri (Fondul *Proprietatea*), poate să ofere o despăgubire corespunzătoare persoanelor în cauză. Guvernul admite că, până în prezent, Comisia Județeană Hunedoara nu a trimis dosarul reclamantilor la A.N.R.P., dar susține că transmiterea unor astfel de dosare trebuie efectuată în mod eșalonat în temeiul unui proces-verbal redactat de secretariatul comisiei centrale.

35. Reclamantii, care se consideră titulari ai unui „bun” în sensul art. 1 din Convenție, în conformitate cu hotărârea din 28 aprilie 1995, subliniază că această hotărâre nu a fost executată timp de peste doisprezece ani, fără ca, în această privință, Guvernul să ofere motive convingătoare pentru neîndeplinirea obligațiilor de către autorități.

36. Reclamanții constată că, în măsura în care autoritățile nu au putut să le restituie terenurile în natură, acesta ar fi trebuit să le plătească o despăgubire. Or, participarea lor eventuală, în viitor, la Fondul *Proprietatea* nu poate fi considerată drept o măsură reparatorie prin echivalent. O asemenea participare nu garantează reclamanților dreptul de a beneficia de dreptul lor recunoscut printr-o hotărâre definitivă. În plus, potrivit persoanelor în cauză, aceasta nu poate să compenseze privarea de proprietate pe care au suportat-o deja. Reclamanții subliniază că ar fi absurd să se considere că un organism înființat la zece ani de la pronunțarea în favoarea acestora a hotărârii judecătorești ar putea să fie considerat drept o reparație corespunzătoare în speță. În orice caz, remediul propus de către Guvern este inefficient, întrucât data la care vor putea obține despăgubiri este nesigură, ținând seama de faptul că Guvernul declară că dosarul nu a fost încă trimis de către comisia județeană la A.N.R.P.

37. Curtea reamintește că executarea unei hotărâri, indiferent de instanță, trebuie considerată ca parte integrantă a „procesului” în sensul art. 6 din Convenție [*Hornsby împotriva Greciei*, 19 martie 1997, pct. 40, *Culegere de hotărâri și decizii* 1997-II; *Immobiliare Saffi împotriva Italiei* (GC), nr. 22774/93, pct. 63, CEDO 1999-V].

38. Aceasta constată, de asemenea, că hotărârea din 28 aprilie 1995 a creat în beneficiul reclamanților „speranța legitimă” de a primi efectiv acțiuni la societatea agricolă de stat (I.A.S.), devenită ulterior societatea Agromicia, echivalente pentru fiecare dintre aceștia cu un teren agricol de 3,45 ha situat în Vețel. În aceste condiții, creanța lor are un temei suficient pentru a constitui un „bun” în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 [*Kopecký împotriva Slovaciei* (GC), nr. 44912/98, pct. 35, CEDO 2004-IX].

39. Curtea observă mai întâi că, deși la 13 februarie 1996, comisia județeană a adoptat o decizie având un conținut similar hotărârii în cauză, iar decizia respectivă a fost transmisă societății Agromicia și primăriei, aceasta nu a fost urmată de nicio măsură pentru punerea sa efectivă în aplicare. De asemenea, Curtea consideră că hotărârea din 28 aprilie 1995 a fost executată tardiv și parțial. În ceea ce privește afirmația Guvernului, potrivit căruia terenurile se aflau în incinta unei societăți comerciale cu capital privat (supra, pct. 33), Curtea nu poate să se pronunțe cu privire la exactitatea sa, ținând seama de faptul că ea consideră că, în orice caz, un asemenea argument nu poate să justifice refuzul autorităților de a executa o hotărâre judecătorească definitivă, prin acordarea de acțiuni la o societate de stat reclamanților.

40. În continuare, Curtea subliniază că autoritățile au propus un teren de un hectar reclamanților în 1995-1996, astfel cum reiese din procesul-verbal din 31 martie 1999 (supra, pct. 19). Cu toate acestea, Curtea apreciază că acestea trebuiau să elibereze persoanelor în cauză un titlu de proprietate, astfel cum au făcut la 1 aprilie și 10 mai 2002, eliberându-le titluri pentru terenuri de aproximativ 1 ha fiecare (supra, pct. 21).

41. Cu toate acestea, ținând seama de faptul că prin hotărârea din 28 aprilie 1995 se acordau fiecărui reclamant acțiuni echivalente cu un teren de 3,45 ha, Curtea consideră că, eliberând titlurile respective, autoritățile au respectat parțial obligația care le-a fost impusă prin hotărârea menționată (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Brătulescu împotriva României*, nr. 6206/03, pct. 39, 7 februarie 2008).

42. În orice caz, titlurile în cauză nu au fost emise decât la aproximativ șase ani și cinci luni de la data rămânerii definitive a hotărârii în cauză, și anume la 9 noiembrie 1995 (supra, pct. 9). În această privință, Curtea reamintește că a considerat deja că o omisiune din partea autorităților de a se conforma într-un termen rezonabil unei hotărâri rămase definitive putea genera o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, în special atunci când obligația de executare a deciziei în cauză îi aparține unei autorități administrative (a se vedea, *mutatis mutandis*, printre multe altele, *Metaxas împotriva Greciei*, nr. 8415/02, pct. 26 și 31, 27 mai 2004; *Tacea împotriva României*, nr. 746/02, pct. 27, 39 și 40, 29 septembrie 2005).

43. Având în vedere considerațiile precedente, Curtea consideră că hotărârea în cauză a fost executată parțial și tardiv.

44. În ceea ce privește despăgubirile recunoscute reclamanților prin decizia din 14 septembrie 2000 a comisiei județene, Curtea subliniază că, din observațiile Guvernului, reiese că, la 27 martie 2008, dosarul reclamanților nu fusese încă trimis la A.N.R.P. în vederea acordării efective a despăgubirilor menționate. De asemenea, Curtea reamintește că a constatat deja în sistemul juridic românesc o deficiență, datorită căreia o întreagă categorie de persoane particulare au fost sau sunt în continuare afectate în ceea ce privește beneficierea de bunurile lor (*Viașu* citată anterior, pct. 76).

45. În ceea ce privește scrisoarea din 15 decembrie 2005 din partea primăriei (supra, pct. 22), Curtea subliniază că aceasta a omis să precizeze care era suprafața terenului pe care îl propunea reclamanților. În orice caz, Curtea face trimitere, în această privință, la concluziile sale prezentate la pct. 40 și 44 de mai sus.

46. După examinarea tuturor elementelor prezentate, Curtea consideră că, în speță, prin intermediul organelor sale specializate, statul nu a depus toate eforturile necesare pentru executarea integrală și cu celeritate a hotărârii favorabile reclamanților.

47. Prin urmare, Curtea constată că a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1.

II. CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

48. Art. 41 din Convenție prevede:

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

49. În ceea ce privește prejudiciul material, reclamanta și văduva reclamantului solicită, cu titlu principal, restituirea în natură a terenurilor și, cu titlu subsidiar, valoarea comercială a acestora, pe care o estimează la 455 400 euro (EUR). Acestea prezintă o expertiză din 20 noiembrie 2007 privind evaluarea terenului de 69 000 mp care se află în incinta societății Avicola. Potrivit acestei expertize, terenul respectiv are o valoare de 6,6 EUR pe metru pătrat, și anume 455 400 EUR în total, fiind vorba de un teren agricol situat în intravilan.

50. Acestea reclamă, de asemenea, 17 694 EUR pentru imposibilitatea de a beneficia de teren începând cu 9 noiembrie 1995 și prezintă, în această privință, un calcul al valorii medii a producției medii de grâu pe hectar în județul Hunedoara între 1996 și 2007, pe baza datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

51. În ceea ce privește prejudiciul moral, persoanele în cauză solicită fiecare 10 000 EUR pentru umilința și incertitudinea suferite în vederea executării hotărârii definitive în cauză.

52. Guvernul insistă că reclamanților nu le-a fost niciodată recunoscut dreptul la restituirea în natură a terenurilor, pe vechile amplasamente, în măsura în care instanțele naționale au acordat fiecărui reclamant acțiuni la societatea de stat Agromicia, echivalente cu două terenuri agricole de 3,45 ha situate în comuna Vețel, fără să precizeze amplasamentul acestora. În continuare, Guvernul observă că reclamanții au fost puși în posesia unor terenuri de aproximativ 1 ha și că, în ceea ce privește diferența de 3,28 ha, li s-a recunoscut acestora dreptul de a primi despăgubiri.

53. Guvernul susține, de asemenea, că i-a fost comunicată cauza pentru neexecutarea hotărârii din 28 aprilie 1995. Prin urmare, expertiza prezentată de către reclamanți se referă la un teren în privința cărora instanțele nu le-au recunoscut niciun drept.

54. Guvernul prezintă o scrisoare din 7 iulie 2008 din partea Camerei Notarilor Publici Alba Iulia, potrivit căreia valoarea estimativă a unui metru pătrat de teren situat în interiorul satului Mintia, astfel cum reiese din evaluarea făcută pentru anul 2008, este de 3 lei românești

(RON). Întemeindu-se pe această scrisoare, Guvernul observă că valoarea unui teren de 3,28 ha situat în Mintia este de 98 400 RON.

55. În ceea ce privește suma solicitată pentru lipsa de utilizare a terenurilor, Guvernul reamintește că, prin hotărârea din 28 aprilie 1995, Judecătoria Deva nu a recunoscut persoanelor în cauză dreptul de a obține restituirea în natură a terenurilor, ci numai dreptul de primi acțiuni. Prin urmare, reclamanții nu pot solicita nicio sumă pentru lipsa de utilizare a terenurilor. În orice caz, Guvernul apreciază că nu se pot face speculații de către Curte cu privire la randamentul financiar al acțiunilor societății Agromicia.

56. În ceea ce privește suma solicitată pentru prejudiciul moral, Guvernul apreciază că o eventuală hotărâre de condamnare ar putea constitui, în sine, o reparație suficientă a prejudiciului moral pretins de reclamanți. În orice caz, acesta consideră că suma solicitată cu acest titlu este exagerată.

57. Prin scrisoarea din 7 august 2008, survenită după schimbul de observații dintre părți, dar depusă la dosar în temeiul art. 38 § 1 din regulamentul Curții, reclamanta și văduva reclamantului insistă asupra faptului că hotărârea din 28 aprilie 1995 a recunoscut reclamanților un drept de proprietate asupra unor terenuri individualizate, și anume cele care aparținuseră părinților lor, și nu asupra oricăror terenuri din aceeași comună, în privința cărora aceștia nu aveau dreptul de a obține restituirea. Potrivit acestora, este de neconceput ca o instanță să recunoască un drept de proprietate pentru un teren nedeterminat. În plus, acestea consideră că respectiva Cameră a Notarilor Publici nu este competentă să efectueze evaluări imobiliare. În ceea ce privește acțiunile la societatea de stat Agromicia, persoanele în cauză consideră că era vorba de o modalitate de compensare pentru imposibilitatea de restituire în natură a terenurilor în cauză.

58. Curtea subliniază că singura bază care trebuie reținută pentru acordarea unei reparații echitabile constă, în speță, în executarea tardivă și parțială a hotărârii din 28 aprilie 1995.

59. În ceea ce privește prejudiciul material, aceasta nu poate să restituie în natură persoanelor în cauză nici terenurile respective, nici valoarea comercială a acestora, nici o sumă pentru lipsa de folosință a terenurilor, având în vedere că, prin hotărârea menționată anterior, reclamanților le-au fost acordate acțiuni echivalente cu aceste terenuri. De asemenea, Curtea nu poate să facă speculații cu privire la randamentul financiar al acțiunilor la societatea Agromicia S.A. Vețel, dar consideră rezonabil să se țină seama de faptul că reclamanții au suportat o pierdere reală ca urmare a refuzului autorităților de a executa cu promptitudine și integral hotărârea menționată anterior.

60. În plus, Curtea apreciază că reclamanții au suferit un prejudiciu moral în urma încălcărilor constatate și că acest prejudiciu nu este compensat suficient prin constatările de încălcare.

61. În consecință, pronunțându-se în echitate, în conformitate cu art. 41, Curtea acordă 5 500 EUR doamnei Eugenia Marin și 5 500 EUR doamnei Maria Groza, pentru toate prejudiciile.

B. Cheltuieli de procedură

62. Reclamanții solicită 736 EUR pentru cheltuielile de judecată efectuate în procedura din fața Curții. Aceștia menționează că suma respectivă este compusă din cheltuielile de expertiză și din onorariul avocatului. Persoanele în cauză prezintă anumite documente justificative în această privință.

63. Guvernul nu se opune acordării sumei solicitate de către reclamanți cu titlu de cheltuieli, în măsura în care Curtea apreciază că este vorba de cheltuieli reale, necesare și rezonabile.

64. Curtea reamintește că un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al acestora. În speță, având în vedere elementele pe care le deține și criteriile menționate anterior, Curtea

consideră rezonabil să acorde împreună doamnelor Eugenia Marin și Maria Groza 700 EUR pentru cheltuielile de procedură.

C. Dobânzi moratorii

65. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

***PENTRU ACESTE MOTIVE,
În unanimitate,
CURTEA,***

1. Declară cererea admisibilă;

2. Hotărăște că au fost încălcate art. 6 § 1 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

3. Hotărăște:

a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care vor fi convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

i. 5 500 EUR (cinci mii cinci sute euro) doamnei Eugenia Marin și 5 500 EUR (cinci mii cinci sute euro) doamnei Maria Groza, pentru toate prejudiciile, la care se va adăuga orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit;

ii. 700 EUR (șapte sute euro), sumă plătită împreună doamnelor Eugenia Marin și Maria Groza, pentru cheltuielile de procedură, la care se va adăuga orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit de către persoanele în cauză;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

4. Respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 2 iunie 2009, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din regulament.

Santiago Quesada
Grefier

Josep Casadevall
Președinte